

Notícia bibliogràfica sobre *In search of Dracula*

L'any 1972 aparegué un llibre que ha tingut una influència important en el tema dels estudis sobre Dràcula. Es tracta de la monografia *In search of Dracula* (Cercant a Dràcula), obra de Radu Florescu i Raymond McNally.

Mc. Nally (1931-2002), que va ser professor del Boston College i estava especialitzat en la vida intel·lectual russa, mentre llegia la novel·la de Bram Stoker va observar que molts dels llocs que es citaven al llibre eren reals. Com que Transilvània i la collada de Borgo apareixien en els atlas i els horaris de ferrocarril descrits eren ben acurats, va pensar que potser Dràcula podria haver-se basat en una persona real. En l'època en la qual Mc.Nally es va interessar en el tema, Vlad III, el Dràcula històric¹ era una figura pràcticament desconeguda enllà de Romania. Aquest país a més estava a l'altre costat del teló d'acer, cosa que no facilitava els intercanvis culturals².

McNally es va associar amb Radu Florescu (1925-2014), antic director de l'East European Research Center del Boston College, un romanès de naixement especialitzat en història i amb estudis cursats a la Gran Bretanya. Els dos acadèmics van començar a recollir material documental i a recórrer Transsilvània i Valàquia per a intentar demostrar que Vlad III havia estat el prototip sanguinari en el qual es va basar Stoker per a crear el seu comte vampir. Però això, no havia estat realment així.

Des de l'estudi i publicació de les notes que prenia Stoker per a preparar la seva novel·la *Dràcula* se sap que el noble valac no va ser la font d'inspiració de l'escriptor irlandès. De fet Stoker va anomenar inicialment aquest antiheroi simplement com un «home ancià retornat a la vida». Després com a «Comte (en blanc)», més tard «Wampyr» i finalment «Dracula». Stoker va saber de l'existència de Dràcula mentre redactava l'obra, però els seus coneixements sobre Vlad III foren força reduïts fins i tot després d'acabar la novel·la.

D'altra banda, la localització del castell de Dràcula a la novel·la també va anar variant. Inicialment estava situat a Alemanya. Després a Estíria (Àustria), on de fet també transcorre la novel·la *Carmilla* de Sheridan Le Fanu. Finalment, el castell es localitza a Transsilvània (Stoker 2008).

Encara que *In search of Dracula* avui en dia és una obra obsoleta, la importància històrica de l'obra és notable perquè va situar tant el Dràcula literari com el Dràcula històric en el focus d'atenció del món universitari occidental i, de rebot, del públic en general. Una mostra en són les disset edicions, reedicions i traduccions que hem localitzat (taula 1).

L'any 1973 Florescu y McNally van completar una biografia més acadèmica, *Dracula: A Biography of Vlad the Impaler, 1431-1476*. El 1976 Christopher Lee, un dels actors més identificats a l'època amb Dràcula, va protagonitzar un documental suec basat en els dos llibres i titulat també *In Search of Dracula*.

McNally va continuar els seus èxits amb *A Clutch of Vampires: These Being among the Best from History and Literature*, una antologia d'escrits sobre vampirs, tant de ficció com de no-ficció (1974). L'any 1979 va publicar de nou amb Florescu una reedició de la novel·la d'Stokor. *The Essential "Dracula": A Completely Illustrated and Annotated Edition of Bram Stoker's Classic Novel*.

Radu Florescu (esquerra) i Ray McNally en una imatge de l'any 1989. Fotografia: David L. Ryan, Boston Globe.

McNally també va publicar un llibre sobre la comtessa Bathory, *Dracula Was a Woman: In Search of the Blood Countess of Transylvania* apareguda el 1983. L'any 1989 es publicà *Dracula, Prince of Many Faces: His Life and Times*, un intent de contextualitzar la vida de Vlad l'empalador a l'Europa del segle XV. Finalment, el 1994 va publicar una segona edició lleugerament ampliada de *In search of Dracula*.

Algunes cobertes d'edicions de *In Search of Dracula*

Taula 1. Les edicions de In search of Dracula

Títol	Any	Idioma	País d'Edició	Altres dades bibliogràfiques	Edició i enquadernació
In Search of Dracula: A True History of Dracula and Vampire Legends	1972	Anglès	EUA	Greenwich (Conn.): New York Graphic Society Books. Pàg: 223. Dim: 26 cm. ISBN: 9780821204856	Edició original. Cartone.
In Search of Dracula: A True History of Dracula and Vampire Legends	1973	Anglès	Regne Unit	London: New English Library, 1973 ISBN: 9780450015960	Primera edició britànica. Cartone.
A la recherche de Dracula - l'histoire, la légende, le mythe	1973	Francès	França	Paris: Robert Laffont. Pàg: 268. Dim: 21x14 cm. ISBN: 9782221029961.	Edició basada en l'original. Rústica.
In Search of Dracula: A True History of Dracula and Vampire Legends	1973	Anglès	EUA	New York: Warner Books. Pàg: 247. ISBN: 9780446780698	Redició en format de butxaca. Rústica
In Search of Dracula; a True History of Dracula and Vampire Legends	1975	Anglès	Regne Unit	London: New English Library. Pàg. 219. Dim: 18 cm ISBN: 9780450022043	Nova reedició britànica de l'original. Cartone.
In Search of Dracula: A True History of Dracula and Vampire Legends	1975 (?)	Anglès	EUA	New York : Galahad Books. Pàg: 223. Dim: 26 cm. ISBN: 9780883652701	Reedició de l'original. Cartone.
In Search of Dracula; a True History of Dracula and Vampire Legends	1979	Anglès	Regne Unit	London: New English Library. Pàg. 223. Dim: 24,8 x 19,7 ISBN: 9780450040573	Reedició britànica de l'original. Cartone.
In Search of Dracula; a True History of Dracula and Vampire Legends	1979	Anglès	EUA	New York: Warner Books Pàg. 247. Dim: 18 cm. ISBN: 9780446920476	Reedició de l'original. Rústica.
In Search of Dracula; a True History of Dracula and Vampire Legends	1979	Anglès	Regne Unit	London: Book Club Associates Pàg. 247. Dim: 24,8*17,8 ISBN: 9780446920476	Reedició de l'original. Cartone.
La Verdadera Historia de Dracula [sic]	1980	Espanyol	Argentina	Buenos Aires: Rodolfo Alonso Pàg: 255 Dim: 19,2 x 13,4 Sin ISBN.	Edició en espanyol a partir de la primera americana. Copyright 1978. Rústica.
In cautarea lui Dracula Subtitlu: O istorie adevarata a lui Dracula si a legendelor cu vampiri	1992	Romanès	Romania	București: Fundația Culturală Română. Pàg: 216. Dim: 20 x 13 cm. ISBN: 9789739132367.	Edició basada en l'original. Rústica.
In Search of Dracula: The History of Dracula and Vampires	1994	Anglès	EUA	Boston: Houghton Mifflin Co Pàg: 312. Dim: 23 x 15 cm. ISBN: 9780395657836.	Edició revisada. Rústica.

In Search of Dracula. The enthralling history of Dracula and vampires	1995	Anglès	Regne Unit	London: Robson Books Pàg: 299. Dim: 24 cm. ISBN: 9780860519690.	Edició britànica. Rústica.
Auf Draculas Spuren. Die Geschichte des Fürsten und der Vampire.	1996	Alemany	Alemanya	Berlin: Ullsteinhaus. Pàg: 304. Dim: 22cm x 14,5 cm. ISBN: 9783550070853.	Basat en l'edició revisada de 1994. Cartoné.
Storia e mistero del conte Dracula. La doppia vita di un feroce sanguinario	1996	Italià	Itàlia	Milano: Piemme. (Serie Bianca). Pàg: 326 Dim: 22 x 14,5 cm. ISBN: 9788838424885.	Basat en l'edició revisada de 1994.
In Search of Dracula. The enthralling history of Dracula and vampires	1997	Anglès	Regne Unit	London: Robson Books Pàg: 299 Dim: 24 cm. ISBN: 9781861050861	Reedició de la de 1995. Rústica.
Drácula: La Verdadera Historia	2005	Espanyol	Argentina	Buenos Aires: Terramar Pàg: 144 Dim: 19.3 x 12.4 ISBN: 978-9871187027	Reedició de l'edició argentina de 1980. Rústica.

Històries de no morts

In Search of Dracula conté un capítol dedicat al folklore amb alguns detalls específics d'interès sobre els no-morts, encara que McNally no sembla una font escrupolosament acurada per a ser un acadèmic. McNally narra que la tardor de 1969, trobant-se a Căpățânenii Pământenii, al municipi d'Arefu, comarca de d'Argeș, als peus del castell de Poenari, una cantant gitana anomenada Tinka li va explicar dues històries relacionades amb els no morts (moroi). Una d'elles es referia al seu propi pare. Uns trenta anys abans l'home havia mort i havia estat exposat en una vetlla convencional³. Però transcorregut el temps els pobletans van observar que la cara del mort seguia rosada i la pell continuava flexible. La gent va pensar que era un moroi i li van clavar una estaca de fusta que va travessar el fons del taüt fins clavar-se al terra. D'aquesta manera van impedir que pogués incorporar-se. L'altra narració es refereix a una anciana de la població. Després de la mort van traspasar d'altres familiars propers. El mateix va passar amb diversos animals de les rodalies. Atès el que passava, els veïns van sospitar que es tractava d'un revingut. Van inhumar el mort. Quan van treure la tapa van observar que els ulls estaven oberts i que el cos s'havia mogut a la tomba. També van notar que tenia una aparença rosada. Llavors van cremar el cadàver.

Una tercera història de McNally la refereix en un article publicat l'any 1992 a *Dracula The Complete Vampire* (McNally 1993: 81). L'autor explica que es va trobar un seguici fúnebre d'una jove a la població de Rodna, a Bistrița-Năsăud (Transsilvània). Es quedà a presenciar la cerimònia i un pagès el va informar que era una suïcida. Els veïns varen col·locar la noia en un taüt dins d'una tomba poc profunda, tot just mig metre de profunditat. McNally manifesta que el va sorprendre aquest fet, però que va descobrir la raó després d'acabar la cerimònia religiosa oficial. Els pobletans van tornar al fossar, van treure el taüt del forat poc profund i li van clavar una estaca a través del cor fins a fixar-la al terra per sota de la jove difunta.

Jordi Ardanuy

Notes

¹ Històricament el terme «Dràcula» deriva d'una orde de cavalleria coneguda com a Orde del Dragó. Aquesta havia esta creada per Segimon I, emperador del Sacre Imperi Romanogermànic per a defensar la Cristiandat de l'imperi otomà. Vlad II, fou admès l'any 1431 a l'orde. Després d'això va començar a vestir l'emblema de l'orde –un drac, en romanès dracul– i, posteriorment, com a governador de Valàquia, les monedes duien també un drac com a símbol. Així que el seu fill se'l va anomenar «Drăculea», «el fill del Drac, de Dracul».

A Vlad II se'l coneix com a Vlad l'Empalador perquè va eliminar nombrosos criminals, enemics i rivals principalment mitjançant el mètode d'empalar-los en un pal afilat. Les fonts principals que s'ocupen amb aquests esdeveniments són els registres dels colons saxons de Transsilvània, que va tenir freqüents enfrontaments amb ell. Actualment és venerat com un heroi popular pels romanesos per haver fet fora els invasors turcs.

² A Catalunya, el primer document extens sobre Dràcula històric que ens consta és un article de l'historiador Constantin C. Giurescu (1901-1977), professor de la Universitatea din București publicat l'any 1973 a la revista *Historia y Vida*. No es fa cap menció al treball de McNally

i Florecu, cosa que de fet no era gens necessària perquè Dràcula era ben conegut per als historiadors romanesos.

³ A *In Search of Dracula* (McNally; Florescu 1975: 129; McNally; Florescu 1994: 121) es diu que la vetlla dura un dia, però en canvi a «En busca del auténtico Drácula» (McNally 1993: 81) es parla de tres dies.

Referències

- Constantin C. Giurescu (1973). «Drácula histórico. Origen de una leyenda». *Historia y Vida*, núm. 60, p. 54-69.
- Raymond McNally (1993). «En busca del auténtico Drácula». *Drácula. Todo sobre el vampiro*. Barcelona: Ediciones Zinco, p. 76-81. [Edició original: «The real Dracula». *Dracula The Complete Vampire*. Ney Ork: Starlog Communications International, 1992].
- Raymond McNally; Radu Florescu (1973). *In Search of Dracula: The History of Dracula and Vampires*. Boston: Houghton Mifflin Co.
- Raymond McNally; Radu Florescu (1994). *In Search of Dracula: The History of Dracula and Vampires*. Boston: Houghton Mifflin Co.